

Nr 54.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag till riksförsäkringsanstalten för budgetåret 1943/44; given Stockholms slott den 12 februari 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 februari 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 26 och 27, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1943/44 beräkna

dels till riksförsäkringsanstalten: avlöningar ett förslagsanslag av 2,648,000 kronor,

dels ock till riksförsäkringsanstalten: omkostnader ett förslagsanslag av 230,000 kronor.

Jag anhåller att nu till fortsatt behandling få upptaga hithörande spörsmål.

1:o) Riksförsäkringsanstalten: **Avlöningar, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42.....	2,465,000	2,552,914
1942/43.....	2,648,000	—
1943/44 (förslag)	2,728,000	—

Kungl. Maj:t har den 12 juni 1942 fastställt av riksdagen godkänd personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43. Förteckningen finnes intagen i statsliggaren för nämnda budgetår s. 201—202.

Samtidigt har Kungl. Maj:t fastställt följande av riksdagen godkända avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,114,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 33,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1,180,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 320,100
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 2,648,000	

Samtidigt har Kungl. Maj:t förklarat, att den å avlöningsstaten upptagna anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar skulle tills vidare från och med budgetåret 1942/43 disponeras på följande sätt:

Arvode till generaldirektörens ställföreträdare	kronor 1,200
Arvode till en överläkare	» 5,000
Personligt arvodestillägg till överläkaren	» 650
Arvoden å 3,500 kronor till fem biträdande läkare eller arvoden å 3,500, 3,500, 3,500 och 7,000 kronor till fyra biträdande läkare	» 17,500
Personligt arvodestillägg till en av de biträdande läkarna	» 450
Arvode till en läkare för arbetarskyddsärenden	» 5,000
Arvoden å 1,500 kronor till två ledamöter vid behandlingen av frågor rörande fondförvaltningen samt ersättning till suppleanter för nämnda ledamöter	» 3,200
Ersättning för utförande av portvaktsgöromålen till den jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande den 30 juni 1932 hos anstalten anställde maskinisten, tillika portvakt	» 900
<hr/>	
Summa kronor 33,900	

I skrivelse den 26 augusti 1942 har riksförsäkringsanstalten gjort framställning om avlöningsanslag för anstalten för budgetåret 1943/44.

Anstalten har däri till en början lämnat vissa uppgifter till belysande av omfattningen av anstaltens verksamhet. Anstalten anför bland annat.

Antalet i riksförsäkringsanstaltens arbetsgivarregister upptagna arbetsgivare, hade sedan en lång följd av år varit stätt i ökning. Denna ökning fortginge alltjämt, Medan sagda antal under år 1940 utgjort omkring 727,000, hade detsamma under år 1941 stigit till 743,000. Beloppet av påförda försäkringsavgifter (nettoavgifter) hade år 1940 utgjort 20,823,000 kronor och år 1941 23,699,000 kronor. Antalet anmälda olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade arbetare, hade under samma tid ökat från 114,833 till 120,025. För de första sju månaderna 1941 och 1942 hade motsvarande siffror utgjort respektive 65,179 och 70,938. År 1942 syntes således komma att uppvisa en fortsatt stegring. Antalet olycksfall bland statens arbetare — vilket vore inberäknat i nyssnämnda siffror — visade en relativt större ökning, i det att antalet sådana olycksfall åren 1940 och 1941 uppgått till respektive 12,902 och 15,730. Vidare kunde nämnas att antalet till riksförsäkringsanstalten inkomna postförsändelser stigit från 400,264 år 1940 till 425,265 år 1941.

På grund av den fortsatta försvarsberedskapen vore anstaltens verksamhet jämlikt 1927 års militärsättningsförordning alltjämt av högst betydande omfattning. Antalet inkomna framställningar om ersättning enligt denna förordning hade sålunda utgjort 1,260 år 1938, 1,816 år 1939, 6,211 år 1940 samt 6,575 år 1941. De två första kvartalen av år 1942 hade motsvarande siffror uppgått till respektive 1,444 och 2,317. Till nu nämnda ärenden komme från och med den 1 juli 1941 333 fall jämlikt förordningen den 28 juni 1941 (nr 593) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring. Anstalten ansåge sig hava anledning räkna med en ytterligare ökning av antalet inkommande anmälningar av nu nämnda slag.

Från och med den 1 juli 1941 ålåg det anstalten vidare jämlikt förordning den 28 juni 1941 (nr 595) att utgiva ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring vid luftskyddet eller under luftskyddsövning. Under det senast förflutna budgetåret hade 129 ersättningsfall av sådant slag anmälts.

En från och med år 1942 nytillkommen arbetsuppgift, vilken bidragit till stegringen av riksförsäkringsanstaltens arbetsbörda, vore utgivandet av tillägg åt vissa ersättningstagare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. fl. författningar.

Genom förordning den 27 mars 1942 (nr 120) hade från och med innevarande budgetår vissa ändringar införts i den särskilda olycksfallsförsäkringen för fiskare. Dessa ändringar, vilka bland annat innebure, att försäkringen utbyggt med fyra nya försäkringsklasser, föranledde ökning av förvaltningsbestyret.

Krigsförsäkringen för ombord å fartyg tjänstgörande personer föranledde alltjämt ett avsevärt arbete.

Riksförsäkringsanstalten anför vidare, att den av besparingsberedningen år 1941 i samverkan med anstalten inledda undersökningen av anstaltens kontorsorganisation ännu icke vore helt avslutad och att anstalten förden skull icke kunnat taga hänsyn till densamma vid uppgörandet av nu ifrågasvarande anslagsberäkningar.

I samband med beräkning av utgifterna för avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslår riksförsäkringsanstalten dels omändring av vissa ordinarie befattningar, dels ock nyinrättande av vissa ordinarie tjänster.

I gällande personalförteckning finnas upptagna 3 befattningar såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28. Innehavarna av dessa befattningar tjänstgöra den ene såsom föreståndare för andra skaderegleringsbyrån, den andre såsom föreståndare för tredje skaderegleringsbyrån och den tredje såsom föreståndare för byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden.

I sitt den 18 juni 1942 avgivna betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen (del II, sid. 88 ff.) hava 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga lämnat en utförlig redogörelse för nämnda befattningars tillkomst och därmed förenade arbetsuppgifter ävensom beträffande tidigare framställda förslag rörande befattningarnas ombildning till byråchefstjänster. De sakkunniga hava härefter anført, att de med hänsyn till den inom besparingsberedningen pågående undersökningen rörande anstaltens kontorsorganisation ansåge sig förhindrade att framlägga något förslag beträffande dessa tjänster, men att de ville såsom sin uppfattning uttala, att, därest berörda undersökning komme att giva till resultat, att den nuvarande organisationen av ifrågavarande byråer lämnades orubbad, några bärande motiv för ytterligare uppskov med uppflyttning av dessa tjänster till byråchefsgraden knappast förefunnos.

Riksförsäkringsanstalten, som redogör för nämnda uttalanden av de sakkunniga, erinrar i anslutning härtill, att — såsom anstalten tidigare framhållit — besparingsberedningens berörda arbete ännu ej fullt slutförts. Anstalten påpekar emellertid, att av de preliminära förslag, som framlagts framginge, att den nuvarande organisationen av anstaltens byråer skulle lämnas orubbad. Besparingsberedningens arbete kunde därför ej anses innebära något hinder för ombildning från och med budgetåret 1943/44 av ifrågavarande befattningar till ordinarie byråchefstjänster. Anstalten föreslår, att en dylik ombildning måtte komma till stånd.

Vidare föreslår anstalten, att en befattning såsom aktuarie i lönegraden A 21 å anstaltens administrativa byrå omändras till tjänst i högre lönegrad. Beträffande de göromål, som åvila nämnde aktuarie, har anstalten anført i huvudsak följande.

Aktuarien ålåge bland annat att verkställa bokföring av medel tillhörande de av anstalten förvaltade fem fonderna, varvid bokslut gjordes för såväl kalender- som budgetår; att övervaka och fortlöpande granska den av kassören handhavda bokföringen avseende förvaltningen av statsmedel och jämväl upprätta och underskriva huvudboken för densamma samt i övrigt såsom redogörare underskriva och ansvara för anstaltens räkenskaper (fondernas storlek c:a 150 miljoner kronor). Han hade vidare att kontrasignera alla checker och andra utanordningar av medel från fonder och anslag (summa utanordningar budgetåret 1941/42 c:a 93 miljoner kronor); att kontrollera att fondernas inkomster inflöte i vad anginge annuiteter, räntor och utlottningar samt medel för uppsagda obligationer, intecknings- och övriga lån ävensom summorna av å kronodebetsedlar debiterade försäkringsavgifter; att verkställa kontroll av värdediarier över till anstalten i checker, växlar eller konstanter direkt inflytande penningmedel (under budgetåret 1941/42 c:a 3,3 miljoner); att en gång i veckan inventera de av kassören handhavda kas-

sorna; att på eget ansvar upprätta de rapporter, som för varje månad skulle avgivas till riksräkenskapsverket såväl beträffande fondmedlen som medelsförvaltningen i övrigt samt att vid varje halvårsskifte till riksbanken lämna uppgift angående kapitalvärdet av där deponerade lånereverser; att till sammanträden med fondförvaltningen och i övrigt verkställa erforderliga sammanställningar och ekonomiska beräkningar rörande fonderna i och för placering m. m.; att föra liggare över av arbetsgivare med s. k. självrisk deponerade värdehandlingar och enligt bemyndigande verkställa utbyte eller komplettering av dessa säkerheter samt på begäran av arbetsgivare utfärda intyg rörande riksförsäkringsanstaltens innehav därav (depositionernas antal uppgick $\frac{30}{100}$ 1942 till 145 med ett sammanlagt belopp av 3,891,800 kronor). Aktuarien hade ytterligare att verkställa och ansvara för kameral granskning av reseräkningar av riksförsäkringsanstaltens tjänstemän, läkarvårds-, sjukhusvårds- och apoteksräkningar för såväl anstaltens som yrkesinspektionens mer än 600 befattningshavare samt räkningar å omkostnader för riksförsäkringsanstalten och yrkesinspektionen ävensom av redovisningar för lämnade förskott å dels expensmedel till yrkesinspektionens elva distrikt m. fl. underförvaltningar, dels å medel till riksförsäkringsanstaltens ordsombud i Göteborg för utbetalning av sjukersättningar, dels ock å medel för bestridande av kostnader för utbildning av hushållerskor i skogsarbetarförläggningar. I samband med granskningsarbetet hade aktuarien att i viss utsträckning avlåta skrivelser till länsstyrelser och låntagare samt beträffande läkarvårdsfrågor m. m.

Aktuariens åligganden hade blivit betydligt utökade, sedan riksförsäkringsanstalten från och med den 1 juli 1937 fått ny instruktion för penningförvaltningen, innebärande bland annat, att fullständig bokföring med redovisning direkt mot statshuvudboken måst uppläggas, samtidigt som anstalten erhållit dragningsrätt på statsverkets checkräkning. Vidare hade genom yrkesinspektionens anslutning till riksförsäkringsanstalten och införandet av den fria läkarvården för samtliga befattningshavare arbetet väsentligt utökats. Särskilt vore att framhålla det omfattande arbete, som sammanhängde med granskningen av läkarvårdsräkningar, varvid ingående författningskännedom beträffande avlöningsreglementet, verkläkarinstruktionen och provinsialläkartaxan erfordrades.

Härefter erinrar anstalten, hurusom 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i sitt betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civiltjänstverken (del I sid. 57 ff) angivit vissa riktlinjer för lönegradsplacering av tjänstemän, som handhade kassagöromål, samt i anslutning därtill föreslagit vissa uppflyttningar i lönegrad. I enlighet med dessa riktlinjer kunde — anför anstalten — tvekan icke råda därom, att aktuarie-tjänsten borde placeras i högre lönegrad än A 21. Anstalten föreslår med hänsyn till de synnerligen omfattande och ansvarsfulla göromål, som tillkomma tjänstens innehavare, att befattningen omändras till en kamrerartjänst i lönegraden A 24.

Anstalten hänvisar vidare till att anstalten i skrivelse den 31 oktober 1941 föreslagit viss ändring i arbetarskyddslagen i syfte att erhålla bättre kontroll därå, att maskiner och redskap vid försäljningen vore försedda med nödiga skyddsanordningar och även i övrigt erbjöde betryggande säkerhet mot olycksfall. I sammanhang därmed hade anstalten hemställt om anställande å arbetarskyddsbyrå av ytterligare arbetskraft för övervakande av

de ifrågasatta bestämmelsernas tillämpning och i sådant hänseende föreslagit uppförande å anstaltens stat av en maskininspektör i lönegraden A 28 och en byråingenjör i lönegraden A 21. Under förklaring att den senaste tidens erfarenheter ytterligare visat behovet av de ifrågavarande åtgärderna, har anstalten nu understrukit angelägenheten av att den föreslagna lagändringen skyndsamt kommer till stånd samt hemställt om inrättandet av berörda befattningar.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har med dessa utgångspunkter uppskattats till 1,138,800 kronor. Därvid hava kostnaderna för utbyte av 3 befattningar såsom ledamot och byrådirektör mot byråchefstjänster beräknats till omkring 1,100 kronor, kostnaderna för ombildning av en aktuarietjänst till en kamrerartjänst till något mer än 300 kronor och utgifterna för inrättande av de föreslagna befattningarna såsom maskininspektör och byråingenjör till omkring 17,400 kronor.

Beträffande posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, anför riks försäkringsanstalten följande.

Å tredje skaderegleringsbyrån (militärsämningsbyrån) finnes för närvarande anställda två biträdande läkare för avgivande av yttranden rörande ersättning i anledning av sjukdom, varjämte ett par av anstaltens övriga läkare biträdde byrån vid bedömning av olycksfallsskador. Det hade emellertid visat sig, att ifrågavarande läkares arbete vore så omfattande, att anhopning av läkarärenden, som skulle föredragas, tidvis icke kunnat undvikas. Antalet av de ärenden, som å byrån underställdes anstaltens läkare, hade under vart och ett av åren 1939—1941 utgjort respektive 4,385, 6,732 och 10,039.

För undvikande av de avsevärda olägenheter en dylik anhopning av läkarärenden medförde såväl för ersättningstagarna som för anstaltens eget vidkommande syntes det anstalten erforderligt, att tredje skaderegleringsbyrån bereddades möjlighet att vid behov tillfälligt anlita ytterligare läkarbiträde. För detta ändamål syntes böra anvisas ett belopp av 4,500 kronor. Arvodena till tillfälligt anlidade läkare borde givetvis utgå efter högst samma grunder som för de fast anställda biträdande läkarna.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, som för närvarande vore upptagen till 33,900 kronor, finge vid bifall till vad anstalten föreslagit höjas till 38,400 kronor.

Rörande kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal framlägger riks försäkringsanstalten följande beräkningar.

För löner till nuvarande extra ordinarie tjänstemän kunde för nästa budgetår beräknas åtgå omkring 1,013,000 kronor, medan lönerna till nuvarande extra tjänstemän kunde antagas draga en kostnad av omkring 120,500 kronor.

Utgifterna för vikariatsersättningar, som för budgetåret 1941/42 uppgått till ungefär 8,200 kronor, kunde för nästa budgetår beräknas till 8,500 kronor.

För ackords- och övertidsersättningar hade under det sistförflutna budgetåret åtgått omkring 14,000 kronor. En betydande del av detta belopp hade avsett övertidsarbete å de byråer, som utgäve ersättning åt statsarbetare och militärer. Med hänsyn till den starka arbetsbelastningen å nämnda byråer bleve det nödvändigt att jämväl i fortsättningen i avsevärd omfattning räkna med dylikt arbete. För ändamålet syntes för nästa budgetår böra avses ett belopp av 15,000 kronor.

Till nu beräknade utgifter komme kostnaden för tillfälliga befattningshavare, vilken kostnad med utgångspunkt från nu utgående avlöningar kunde beräknas till omkring 100,000 kronor. Det kunde emellertid för närvarande icke bedömas, om eller i vad mån ytterligare utökning av arbetskrafterna kunde bliva erforderlig på grund av den alltjämt fortgående ökningen av anstaltens verksamhet. Det vore av den största vikt, att skadade eller sjuka personer så skyndsamt som möjligt erhöles sina ersättningar från anstalten. På grund av den hastiga tillväxten av ersättningsärenden, särskilt rörande militärskador och beträffande statens arbetare, hade det icke alltid varit anstalten möjligt att med nuvarande arbetskrafter tillgodose detta krav. Det torde få erinras, att förseningen av utbetalandet av ersättning till militärer bland annat påtalats i riksdagens skrivelse nr 174/1942. På grund av det anförda vore det möjligt, att anstalten måste hos Kungl. Maj:t hemställa om ytterligare förstärkning av arbetskrafterna å vissa byråer, bland annat genom anställande av extra befattningshavare i 24 lönegraden. Därtill komme att omfattningen av blivande inkallelser av riksförsäkringsanstaltens tjänstemän till militärtjänstgöring icke kunde förutses och vidare att vissa sedan längre tid anställda tillfälliga befattningshavare hos anstalten borde antagas till extra tjänstemän. Med hänsyn till vad sålunda anförts syntes för avlöning till icke-ordinarie personal, utöver förut angivna belopp, böra anslås 50,000 kronor.

Den minskning i avlöningskostnaden, som kunde väntas uppstå på grund av tjänstledighetsavdrag torde med ledning av storleken av motsvarande avdrag under det gångna budgetåret få beräknas till 44,000 kronor.

Posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal borde således enligt anstaltens uppfattning beräknas till $(1,013,000 + 120,500 + 8,500 + 15,000 + 100,000 + 50,000 - 44,000)$ 1,263,000 kronor.

Utgifterna för rörligt tillägg uppskattas av anstalten till 350,000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår har alltså av anstalten uppskattats till $(1,138,800 + 38,400 + 1,263,000 + 350,000)$ 2,790,200 kronor.

Tre ledamöter inom anstalten hava anført *reservationer* mot anstaltens förslag. Sålunda hava två ledamöter — byrådirektören Källström och byråchefen von Schulzenheim — uttalat, att anstalten bort påyrka en avsevärd förstärkning av personalen å anstaltens tredje skaderegleringsbyrå, medan en ledamot — byrådirektören Sidvall — ansett, att anstalten borde hava hemställt om anställande å anstaltens andra skaderegleringsbyrå av en extra befattningshavare i 24:e lönegraden.

I anledning av riksförsäkringsanstaltens framställning har *statskontoret* den 12 september 1942 avgivit utlåtande.

Beträffande anstaltens förslag om uppflyttning till lönegraden A 30 av tre befattningar såsom ledamot och byrådirektör förklarar statskontoret, att ämbetsverket icke hade något att erinra mot detta förslag under förutsättning likväl, att någon omorganisation av anstaltens byråorganisation ej ansåges böra vidtagas. Resultatet av besparingsberedningens arbete beträffande kontorsorganisationen syntes dock böra avvaktas, innan förslag om ifrågavarande befattningars uppflyttning i högre lönegrad framlades.

Med anledning av förslaget om förändring av en aktuarietjänst i lönegraden A 21 till en kamrerartjänst i lönegraden A 24 framhåller statskontoret, att vid den omfattande revision av tjänsteförteckningen, som nyligen verk-

ställt, förslag icke framkommit från anstalten om ändrad lönegradsplacering av denna befattning. Med hänsyn därtill och i betraktande av angelägenheten av att frågor om ändrad lönegradsplacering för tjänster inom statsförvaltningen såvitt möjligt upptoges till prövning i ett sammanhang, har statskontoret ansett sig icke kunna tillstyrka den föreslagna förändringen.

Statskontoret erinrar vidare, att ämbetsverket tidigare yttrat sig över riks försäkringsanstaltens framställning rörande viss ändring i arbetarskyddslagen i syfte att erhålla förbättrad kontroll över att maskiner och redskap vid försäljningen vore försedda med nödiga skyddsanordningar samt att statskontoret därvid uttalat, att vid bifall till den föreslagna lagändringen anstaltens personal allenast behövde förstärkas med en befattningshavare i 21:a eller högst 24:e lönegraden, vilken befattningshavare tills vidare kunde erhålla extra ordinarie anställning. Under hänvisning härtill avstyrker statskontoret nu inrättandet av de föreslagna ordinarie befattningarna såsom maskininspektör och byråingenjör.

Med hänsyn till ökningen av antalet läkarärenden å tredje skaderegleringsbyrån förklarar statskontoret sig icke hava något att erinra mot att medel anvisas för en tillfällig förstärkning av det för arvoden åt biträdande läkare avsedda beloppet. Højningen syntes dock böra begränsas till högst 3,500 kronor, med vilket belopp biträdande läkarnas arvoden i regel utginge.

Beträffande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal meddelar statskontoret, att ämbetsverket under hand erhållit vissa uppgifter från anstalten rörande det sätt, varpå denna post beräknats, samt anför här- efter vidare.

Av sagda uppgifter framginge, att anstalten ansett sig böra räkna med, bland annat, vissa befordringar i lönegrad för den extra ordinarie personalen. Enligt statskontorets mening borde varje ändring av inplaceringen i lönegrad av viss befattning vara föranledd av ändrade arbetsuppgifter för tjänstens innehavare. Statskontoret kunde därför icke förorda, att en højning av anslagsposten beräknades för befordringar i lönegrad utan att närmare motivering härför förebragts.

Statskontoret kunde ej heller biträda anstaltens förslag om en højning av de belopp, som avsetts till övertidsersättningar och till tillfälliga befattningshavare. Om och i den mån behov av ökade medel skulle komma att uppstå under budgetåret 1943/44 av anledning, som i framställningen angivits som motivering för anslagsberäkningen — ökat arbete med ersättningsärenden rörande militärskador och beträffande statens arbetare samt inkallelser av anstaltens tjänstemän till militärtjänstgöring — torde särskild framställning om erforderlig medelförstärkning böra göras hos Kungl. Maj:t.

De av anstalten angivna højningarna av ifrågavarande anslagspost kunde statskontoret därför icke tillstyrka i vidare mån än de avsåge författning- enliga uppflyttningar i löneklass.

Riksräkenskapsverket har den 9 oktober 1942 avgivit utlåtande över riks försäkringsanstaltens framställning i vad densamma avser uppflyttning av en i lönegraden A 21 placerad aktuarie till kamrerare med placering i lönegraden A 24.

Riksräkenskapsverket framhåller till en början, att frågan om denna löne-

uppflyttning icke varit föremål för behandling av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga men att sagda omständighet icke borde föranleda frågans ställande på framtiden. Ämbetsverket anför vidare följande.

De göromål, som åvilade ifrågavarande aktuarie, vore enligt riksräkenskapsverkets mening av den beskaffenhet, att aktuariebefattningen borde ombildas till en kamrerarbefattning. Ämbetsverket ansåge, att befattningen borde vara placerad i 24:e lönegraden. Riksräkenskapsverket ville emellertid erinra därom, att en aktuariebefattning hos pensionsstyrelsen med i viss mån likartade arbetsuppgifter i anslutning till tjänsteförteckningssakkunnigas förslag från och med innevarande budgetår placerats i lönegraden A 22.

Därest ifrågavarande uppflyttning komme till stånd, torde i samband därmed föreskrift böra utfärdas därom, att bestämmelserna i Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna den 3 juni 1942 (nr 362) i tillämpliga delar skulle lända till efterrättelse beträffande kamrerarbefattningen ifråga.

Till en början får jag erinra, att besparingsberedningen med skrivelse den 19 december 1942 överlämnat ett av beredningens delegation för organisationsundersökningar avgivet förslag rörande kontorsorganisationen inom riksförsäkringsanstalten. Förslaget, som för närvarande är föremål för remissbehandling, berör väsentligen kontorsorganisationen inom första och tredje skaderegleringsbyråerna. Beträffande anstaltens indelning i byråer har i förslaget icke ifrågasatts någon ändring. Då de spörsmål, som dryftas i förslaget, kräva ytterligare överväganden, är jag icke ännu beredd att taga slutlig ställning till desamma. Jag anser mig därför nödsakad att beräkna anstaltens medelsbehov för nästa budgetår oberoende av besparingsberedningens förslag.

Vad härefter beträffar anstaltens framställning rörande omändring av de tre befattningarna hos anstalten såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 till byråchefstjänster i lönegraden A 30 grundar sig denna framställning närmast på den utredning i ämnet, vilken verkstälts av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i deras år 1942 framlagda betänkande rörande byråchefs- och rådstjänster m. m. Då — såsom framgår av vad chefen för finansdepartementet anför i årets statsverksproposition under utgifterna för driftbudgeten, för flera huvudtitlar gemensamma frågor — de i nämnda betänkande framlagda förslagen icke skola prövas vid årets riksdag, läser icke heller spörsmålet beträffande utbildning av nämnda tre befattningar nu böra upptagas till behandling. Jag utgår därför från att någon förändring med avseende å befattningarna icke för närvarande skall äga rum.

I nuvarande läge anser jag mig icke heller kunna förorda, att den i riksförsäkringsanstaltens framställning omförmälda aktuarietjänsten ombildas till en kamrerarbefattning.

Vad angår det av riksförsäkringsanstalten framlagda förslaget om ändring i arbetarskyddslagen i syfte att erhålla bättre kontroll över skyddsanordningarna å saluförda maskiner och redskap är jag ännu icke beredd att taga ställning till detta förslag. Vid sådant förhållande kan jag ej heller nu upptaga frågan om inrättande av de befattningar, vilka enligt anstaltens mening skulle bli erforderliga, för den händelse lagförslaget genomfördes.

Departements-
chefen.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde kunna uppskattas till 1,120,000 kronor.

Med hänsyn till det väsentligt ökade antalet läkarärenden å tredje skaderegleringsbyrån synes det mig påkallat, att anstalten erhåller möjlighet att tillfälligt anställa ytterligare en läkare. Då arvoden till denne synes böra utgå med 3,500 kronor för år, får jag förorda, att anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjes från 33,900 kronor till 37,400 kronor.

Vidkommande härefter anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har riksförsäkringsanstalten föreslagit en höjning av denna post från 1,180,000 kronor till 1,263,000 kronor. Då anstaltens arbete, som under senare tid är från år vuxit i omfattning, alltjämt synes befinna sig i tillväxt, torde det vara ofrånkomligt att räkna med en viss ökning av utgifterna under denna post. Anstalten torde emellertid böra kunna i viss utsträckning tillgodogöra sig de vid besparingsberedningens rationaliseringsutredning framkomna resultaten. Under förutsättning att alla möjligheter till besparingar omsorgsfullt tillvaratagas, synes det erforderliga anslagsbeloppet kunna för budgetåret 1943/44 begränsas till 1,230,000 kronor. Jag har härvid för oförutsedda utgifter medräknat ett belopp av 30,000 kronor, vilket belopp synes böra tills vidare innehållas och ställas till anstaltens disposition allenast i den mån anstalten kan påvisa, att detsamma oundgängligen behöves tagas i anspråk.

Anslagsposten till rörligt tillägg torde böra upptagas till 340,600 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för riksförsäkringsanstaltens personal skulle alltså enligt dessa beräkningar för nästa budgetår uppgå till (1,120,000 + 37,400 + 1,230,000 + 340,600) 2,728,000 kronor.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,120,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 37,400
3. Avlöningar till övrig icke ordinarie personal	» 1,230,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 340.600

Summa förslagsanslag kronor 2,728,000;

dels ock till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett *förslagsanslag* av..... kronor 2,728,000.

2:o) Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1941/42	204,000	279,960
1942/43	230,000	—
1943/44 (förslag)	257,000	—

Kungl. Maj:tt har den 12 juni 1942 fastställt följande omkostnadsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas under budgetåret 1942/43.

Omkostnadsstat.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	16,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	12,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	185,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	15,000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	10,500
	<u>Summa kronor</u>	<u>238,500</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättegångskostnader	kronor	8,500
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>230,000</u>

Beträffande anslaget användning har vidare föreskrivits, bland annat, att av posten till expenser finge användas för bränsle, lyse och vatten förslagsvis 35,000 kronor och för övriga expenser högst 150,000 kronor.

I skrivelse den 26 augusti 1942 har riksförsäkringsanstalten framlagt beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår.

Under förklaring att utgifterna under posten till sjukvård m. m. under budgetåret 1941/42 uppgått till omkring 24,000 kronor, föreslår anstalten att denna post för nästa budgetår höjes till 25,000 kronor.

Utgifterna för reseersättningar hava under det sistförflutna budgetåret uppgått till ungefär 12,200 kronor. Med hänsyn till beslutade höjningar av vissa av de jämlikt allmänna resereglementet utgående traktamentsersättningarna ävensom resekostnadernas fördyring beräknar anstalten hithörande utgifter till 14,000 kronor.

För bränsle, lyse och vatten har under budgetåret 1941/42 åtgått omkring 42,500 kronor, medan under samma tid för övriga expenser utgivits i runt tal 187,700 kronor. Anstalten, som framhåller, att de höjda utgifterna för expenser hade sin grund dels i den allmänna prisstegringen, dels i den ökade omfattningen av anstaltens verksamhet, uppskattar i nära anslutning till angivna belastningssiffror de sammanlagda utgifterna för expenser under nästa budgetår till 228,000 kronor, därav 43,000 kronor till bränsle, lyse och vatten samt 185,000 kronor till övriga expenser.

För publikationstryck beräknar anstalten ett belopp av 16,000 kronor. Anstalten hänvisar bland annat till att den senaste belastningssiffran utgjorde omkring 15,300 kronor.

Kostnaderna under posten övriga utgifter, som för budgetåret 1940/41 uppgingo till omkring 10,141, hava för budgetåret 1941/42 nedgått till omkring 7,300 kronor. Anstalten framhåller, att minskningen berodde därpå att en del obligationer för förvaring överflyttats från riksbanken till konungariket Sveriges stadshypotekskassa, som i motsats till riksbanken icke debiterade depositionsavgifter. Med hänsyn till fondernas fortgående ökning upptager anstalten denna post för nästa budgetår till 8,000 kronor.

För samtliga ifrågavarande utgifter har alltså upptagits ett belopp av (25,000 + 14,000 + 228,000 + 16,000 + 8,000) 291,000 kronor.

De till anstalten inflytande särskilda uppbördsmedlen hava av anstalten uppskattats till 9,000 kronor.

I enlighet härmed beräknar anstalten det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår till (291,000 — 9,000) 282,000 kronor.

Departements-
chefen.

I likhet med riks försäkringsanstalten anser jag en höjning av posten till sjukvård m. m. påkallad. Posten torde dock icke behöva upptagas till högre belopp än 20,000 kronor.

Även posten till reseersättningar torde behöva höjas något. Dock synes ett belopp av 13,000 kronor vara tillfyllest.

Utgifterna för bränsle, lyse och vatten torde även för nästa budgetår kunna uppskattas till 35,000 kronor. Då i den senaste belastningssiffran för övriga expenser ingå vissa engångskostnader, torde för nämnda ändamål ej behöva avses mera än 175,000 kronor. Hela medelsbehovet för expenser kan därför beräknas till 210,000 kronor.

För publikationstryck torde få upptagas en post å 15,000 kronor.

Mot anstaltens beräkningar av posten till övriga utgifter och av de inflytande uppbördsmedlen har jag icke något att erinra.

Anstaltens omkostnader torde alltså kunna uppskattas i enlighet med följande sammanställning:

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	20,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	13,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	210,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	15,000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riks försäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	8,000
	<u>Summa kronor</u>	<u>266,000</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rätt- gångskostnader	kronor	9,000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>257,000</u>

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Riksförsäkringsanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 257,000

I detta sammanhang ber jag att få anmäla en uppkommen fråga rörande viss fortsatt förstärkning av yrkesinspektionens arbetskrafter.

I skrivelse den 8 oktober 1942 anförde *riksförsäkringsanstalten* i denna fråga bland annat.

Vid beräkningen av medelsbehovet för avlöningar till icke-ordinarie personal vid yrkesinspektionen för budgetåren 1941/42 och 1942/43 hade av statsmakterna förutsatts, att yrkesinspektionens arbetskrafter skulle med hänsyn till behovet av bättre tillsyn av arbetsställen, där risk för gengasförgiftning kunde föreligga, under år 1942 förstärkas med sex befattningshavare i lönegraden Ex 21, varjämte under samma tid skulle erfordras viss tillfällig skrivhjälp. Med anledning därav hade anstalten för tiden intill 1942 års utgång anställt sex dylika befattningshavare, därav en från och med den 16 februari 1942 och de övriga från och med den 1 mars 1942. För biträde åt befattningshavarna hade tagits i anspråk viss skrivhjälp. Erfarenheten hade numera visat, att behov av sagda befattningshavare komme att föreligga även under hela första halvåret 1943.

Under åberopande av det anförda hemställde anstalten om medgivande att också under tiden 1 januari—30 juni 1943 hava anställda ifrågavarande sex befattningshavare samt att under samma tid anlita den skrivhjälp, som erfordrades för dessa befattningshavares verksamhet.

Genom beslut den 13 november 1942 och denna dag har Kungl. Maj:t bifallit riksförsäkringsanstaltens framställning, i vad densamma avser tiden 1 januari—30 april 1943. Därest riksdagen ej har något att däremot invända, har jag för avsikt att i sinom tid hos Kungl. Maj:t hemställa om bifall till anstaltens framställning jämväl i vad densamma avser tiden 1 maj—30 juni 1943.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.
